

Det går den rigtige vej

Færre ufaglærte unge havner på kontanthjælp

Færre af de unge, som ikke har anden uddannelse end grundskolen, havner på kontanthjælp. I 2013 var næsten hver fjerde ufaglærte ung på kontanthjælp, mens det i dag er knap hver femte. Gruppen af unge ufaglærte på kontanthjælp er således faldet med 5.000 personer. Samtidig viser nye tal, at flere unge kontanthjælpsmodtagere kommer i job eller under uddannelse. I efteråret 2014 var gruppen af unge kontanthjælpsmodtagere, der var kommet i arbejde eller uddannelse, forøget med ca. 8 procentpoint sammenlignet med årene forinden.

af Chefanalytiker **Mie Dalskov Pihl**, Chefanalytiker **Erik Bjørsted**
& Senioranalytiker **Jes Vilhelmsen**

27. april 2015

Analysens hovedkonklusioner

- Færre unge uden uddannelse havner på kontanthjælp. I slutningen af 2014 var antallet af ufaglærte unge på kontanthjælp faldet med næsten 5.000 personer i forhold til året forinden. Selvom mange unge ufaglært fortsat havner på kontanthjælp, så er andelen inden for et år faldet fra knap hver fjerde til cirka hver femte.
- Samtidig overgår flere unge kontanthjælpsmodtagere til enten arbejde eller uddannelse. I slutningen af 2014 var ca. 55 procent af de unge under 30 år, der året forinden stod registreret som jobparate kontanthjælpsmodtagere, kommet i enten job eller uddannelse. Det er en stigning på 8 procentpoint i forhold til årene forinden.
- Hvor meget af udviklingen, man kan tilskrive kontanthjælpsreformen, er uvist. Både den stigende beskæftigelse i 2014 og ændringer i sammensætningen af unge kontanthjælpsmodtagere kan have medvirket til, at færre unge kommer på kontanthjælp.

Kontakt

Chefanalytiker

Mie Dalskov Pihl

Tlf. 33 55 77 20

Mobil 26 20 40 36

md@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

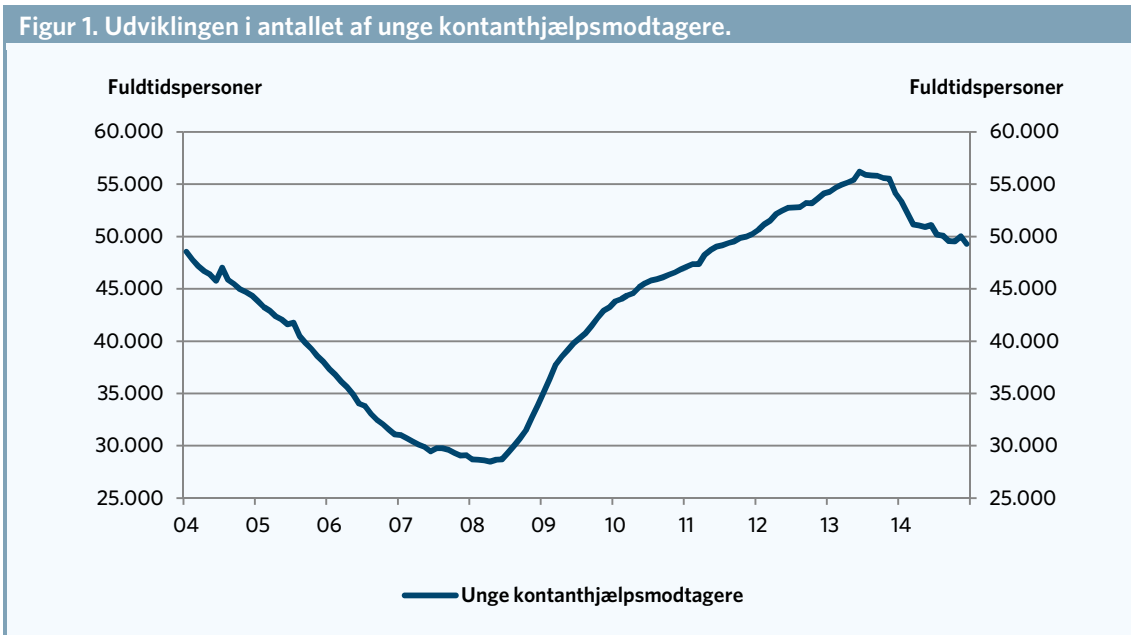
Tlf. 33 55 77 28

Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Færre ufaglærte unge havner på kontanthjælp

Antallet af unge kontanthjælpsmodtagere er faldet med knap 5.000 fuldtidspersoner siden årsskiftet, hvor kontanthjælpsreformen trådte i kraft, jf. figur 1.

Anm.: Data er sæsonkorrigeret. Dækker unge under 30 år, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp, den særlige uddannelsesydelse samt arbejdsmarkedsydelse.

Kilde: AE pba. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Jobindsats.dk

Unge uden anden uddannelse end grundskolen har særlig stor risiko for at komme på kontanthjælp. Indsatsen i den nye kontanthjælpsreform er da også især målrettet denne gruppe.

Af de 137.000 unge, der hverken var i gang med en uddannelse eller havde fuldført anden uddannelse end grundskolen, var 21,3 procent - eller mere end hver femte - på kontanthjælp i slutningen af 2014. Det er 3 procentpoint færre end året før. Samtidig er der flere, der er begyndt på en uddannelse (1,3 procentpoint) eller er selvforsørgende (2,0 procentpoint).

Tabel 1. Forsørgelsesstatus for 16-29-årige fordelt på uddannelsesniveau

	2013		2014		Ændring	
	Hverken i gang eller har uddannelse udover grundskole	Unge med mindst en ungdomsuddannelse	Hverken i gang eller har uddannelse udover grundskole	Unge med mindst en ungdomsuddannelse	Hverken i gang eller har uddannelse udover grundskole	Unge med mindst en ungdomsuddannelse
	Pct.		Pct.		Pct.-point	
Kontanthjælp	24,3	2,7	21,3	2,1	-3,0	-0,6
SU	21,1	39,7	22,4	39,7	1,3	0,0
Andre ydelser	15,0	8,6	14,9	8,3	-0,1	-0,3
Lønmodtager	27,6	39,7	27,3	39,2	-0,3	-0,5
Selvforsørgende	12,1	9,4	14,1	10,8	2,0	1,4
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0

Anm: I tabellen er alle unge i alderen 16-29 år med bopæl i Danmark opgjort på forsørgelsesstatus ultimo september det pågældende år. Uddannelsesstatus er opgjort ultimo året før. Eksempelvis dækker "2014" hhv. unge, der ikke havde anden uddannelse end grundskoleniveau og ej eller var i gang med en uddannelse i slutningen af 2013 fordelt på deres forsørgelsesgrundlag i september 2014. Indvandrere er kun medtaget, hvis de er indvandret før de fyldte 16 år. Årsagen er, at DST ikke længere opgør indvandreres medbragte uddannelse.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registertal herunder DREAM (november 2014-version) samt E-indkomstregisteret.

Selvforsørgende dækker unge, der ikke modtager en offentlig ydelse, og heller ikke er i beskæftigelse som lønmodtager. Det kan være unge, der forsørger sig selv på anden vis, forsørges af familien eller er selvstændige.

Tabel 2. Udvikling i antallet af unge, der hverken er i gang med en uddannelse eller har anden uddannelse end grundskoleniveau fordelt på forsørgelsesgrundlag 2013-14

	2013	2014	Ændring	Bidrag fra demografi	Bidrag fra ændret adfærd
	Antal				
Lønmodtager	39.000	37.000	-1.500	-1.100	-400
Selvforsørgende	17.000	19.000	2.300	-500	2.800
SU	30.000	31.000	1.000	-800	1.800
Kontanthjælp	34.000	29.000	-4.900	-900	-4.000
Andre ydelser	21.000	20.000	-800	-	-800
I alt	141.000	137.000	-3.900	-3.300	-600

Anm: Unge i alderen 16-29 år, der hverken har fuldført en uddannelse højere end grundskoleniveau eller er i gang med en uddannelse, der har bopæl i Danmark opgjort på forsørgelsesstatus ultimo september det pågældende år. Uddannelsesstatus er opgjort ultimo året før. Eksempelvis dækker "2014" hhv. unge, der ikke havde anden uddannelse end grundskoleniveau og ej eller var i gang med en uddannelse i slutningen af 2013 fordelt på deres forsørgelsesgrundlag i september 2014. Indvandrere er kun medtaget, hvis de er indvandret før de fyldte 16 år. Ændringen, der skyldes demografi er beregnet ved at fastholde andelen af unge med pågældende forsørgelse fra 2013.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registertal herunder DREAM (november 2014-version) samt E-indkomstregisteret.

Antallet af unge uden uddannelse, der var på kontanthjælp, er således faldet med knap 5.000 personer fra 2013 til 2014, jf. tabel 2. Den demografiske udvikling forklarer 900 personer, mens 4.000 kan henføres til ændret adfærd – altså at andelen af unge ufaglærte på kontanthjælp er reduceret 3 procentpoint fra 2013 til 2014.

Der kan være flere forklaringer på, at færre ufaglærte unge havner på kontanthjælp. Ud fra denne opgørelse kan man ikke se, om det er afgang, der er taget til, eller om tilgangen er faldet. Det er dog glædeligt, at færre unge er på kontanthjælp samtidig med, at flere ufaglærte unge er gået i gang med en uddannelse. Formålet med kontanthjælpsreformen har netop været, at få flere unge i gang med en uddannelse.

Samtidig kommer flere unge fra kontanthjælp enten i arbejde eller under uddannelse

AE undersøgte i januar for første gang, hvor mange unge der gik fra kontanthjælp til enten arbejde eller uddannelse.¹ I denne analyse er undersøgelsen gentaget på et mere aktuelt datagrundlag, sådan at det er muligt at følge de unge frem til slutningen af 2014.²

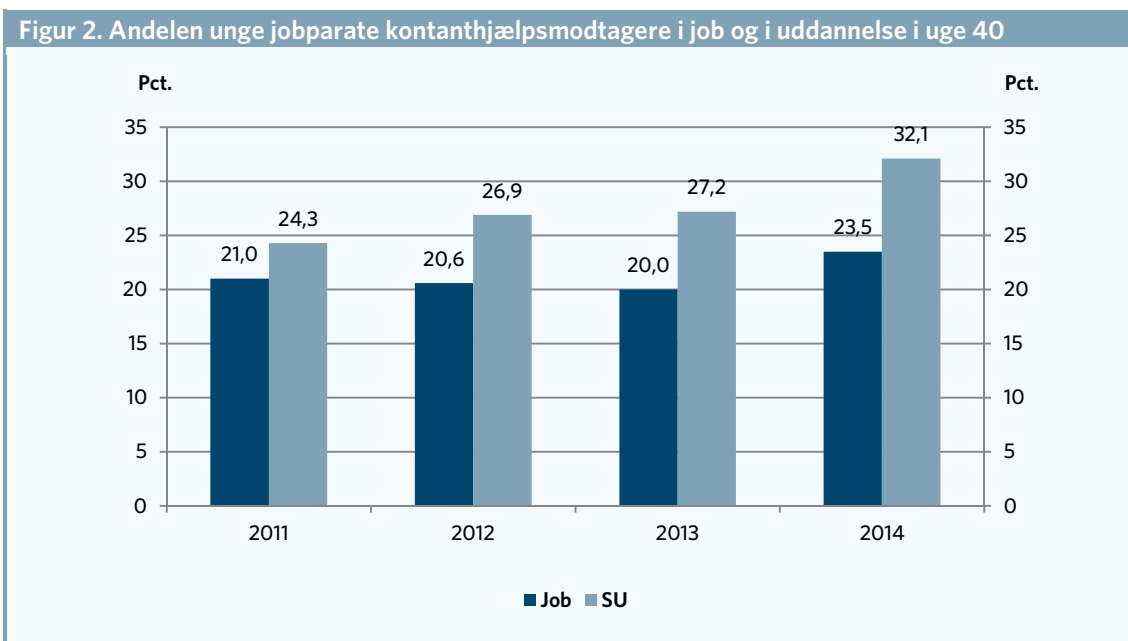
Knap 24 procent af de omkring 13.000 jobparate unge, der var på kontanthjælp i efteråret 2013, var kommet i arbejde i efteråret 2014, jf. figur 2. Det er 3 procentpoint flere sammenlignet med tidligere år.³ Tilsvarende var omkring hver tredje jobparate, unge kontanthjælpsmodtager fra 2013 i gang med en uddannelse i efteråret 2014, hvilket er omkring 6 procentpoint mere end de foregående år.

¹ Se analysen "Flere unge er gået fra kontanthjælp til job eller uddannelse" fra 25. januar 2015.

² Beskæftigelsesoplysningen i den enkelte uge er defineret ved, at personen har været i beskæftigelse i den pågældende måned samtidig med, at der i statusugen ikke modtages offentlige ydelser. Der er knyttet en vis usikkerhed til denne fremgangsmåde. Fremgangsmetoden er dog den samme som i Økonomisk Redegørelse, august 2014.

³ Det er ikke undersøgt om unge forsørgere, der før ikrafttrædelsen af kontanthjælpsreformen, fik kontanthjælp ved siden af et deltidsarbejde, efter reformen er kommet på en lavere ydelse, der gør, at deres kontanthjælp helt bortfalder.

Samlet set er gruppen af unge kontanthjælpsmodtagere, der er overgået til enten job eller uddannelse, vokset fra ca. 47 procent til 56 procent, dvs. med på 8 procentpoint fra årene forinden og til 2014.

Anm.: For alle unge kontanthjælpsmodtagere i uge 50 (året før) er det undersøgt, hvor mange, der året efter i uge 40 er afgået til beskæftigelse som lønmodtagere eller SU. "2014" dækker således over status i uge 40 2014, for alle jobparate kontanthjælpsmodtagere i uge 50 året i 2013. 16-29-årige.

Kilde: AE på baggrund af DREAM.

Det er glædeligt, at flere unge kontanthjælpsmodtagere enten er i uddannelse eller får arbejde.

Det er dog vigtigt at bemærke, at der i denne undersøgelse ikke tages højde for, om gruppen af unge jobparate er sammensat anderledes end før kontanthjælpsreformen. Hvis gruppen af jobparate kontanthjælpsmodtagere f.eks. er bedre uddannet i dag i forhold til de forrige år, vil en del af forklaringen på, at flere kommer i arbejde, skyldes, at de er bedre uddannet. Man kan derfor ikke sige, at der er tale om en egentlig effektmåling af kontanthjælpsreformen. Flere forhold, deriblandt også bedre konjunkturer og ændret sammensætning af gruppen af unge på kontanthjælp, kan have været medvirkende til, at flere unge kontanthjælpsmodtagere overgår til job eller uddannelse.

Pilen peger i den rigtige retning

Som denne analyse viser, er andelen af unge uden uddannelse, der er på kontanthjælp, faldende. Samtidig kommer flere unge jobparate kontanthjælpsmodtagere i job eller uddannelse end tidligere.

Der er dog som nævnt i analysen flere ting, der kan have medvirket til faldet udover indførelsen af kontanthjælpsreformen i 2014. Generelt har vi set stigende beskæftigelse i 2014. Dertil er der i denne analyse ikke undersøgt for, om gruppen af kontanthjælpsmodtagere har ændret sig. Alt i alt er det derfor vanskeligt at sige, hvor meget af udviklingen, der skyldes reformen.

Man bør hæfte sig ved, at det er glædeligt, at flere unge er gået fra kontanthjælp til uddannelse, og at flere unge uden uddannelse ligeledes er kommet i gang med en uddannelse. Det er et skridt i den rigtige retning, og det vigtige er nu at fastholde de unge i deres uddannelse, så de også fuldfører.

Allerede nu ses det tydeligt, at unge har markant lavere ledighedsrisiko med en erhvervskompetencegivende uddannelse – altså enten en faglært eller videregående uddannelse. I fremtiden vil det kun blive endnu mere afgørende at have papir på sine kompetencer, idet mange af de ufaglærte jobs, som vi har mistet henover kriseårene, ikke kommer igen.